

А. І. Смирнов

асп.

спеціальність «Право»

науковий керівник: к.ю.н., доц. С. М. Клейменова

ДО ПИТАННЯ ПРО МАЙНОВІ ПРАВА АВТОРІВ АУДІОВІЗУАЛЬНОГО ТВОРУ

Перш ніж приступитися до аналізу майнових прав, що належать авторам аудіовізуального твору, необхідно відзначити, що в структуру суб'єктивного права входять окремі правомочності, такі як: право вимоги, право на свої активні дії, домагання. Виходячи із загальних положень теорії права, право на свої дії в ряді випадків відрізняється складною будовою й, отже, саме складається з декількох правомочностей [1, с. 362]. Саме авторське право повністю відповідає даному правилу. Так, право автора становить такі рими як: право авторства, права на ім'я, право на відтворення, право на поширення й т.д.

Визначивши окремі загальнотеоретичні питання, приступимося до дослідження втримування авторських майнових прав на аудіовізуальний твір. У першу чергу, необхідно усвідомити, що являє собою право на використання. Цивільний кодекс України, Закон України «Про авторське право й суміжні права» визначає способи використання (ст.441 ГК України, ч.3ст.15 ЗУ «Про авторське право й суміжні права») [2].

У юридичній літературі право на використання твору розуміється як «... пуск його в економічний оборот. Єдина форма такого пуску, що впливає з його специфіки як нематеріального об'єкта – доведення об'єкта до невизначеного кола осіб, точніше, створення можливості його сприйняття невизначеним колом осіб...» [3, с.157].

В.О. Калятин указує на мету використання: «ціль використання добутку – забезпечити його сприйняття аудиторією. У зв'язку із цим, що закріплюються в законодавстві рими вказують на різні способи надання доступу до твору. Використання означає фактичне здійснення тих дій, на які спрямовані авторські рими» [4, с.29].

Є.П. Гаврилов указує, що «...використання розуміється як широке поняття, що включає різні випадки застосування твору, регульовані нормами авторського права» [5, с.135]. А.П. Сергєєв, аналізуючи майнові права авторів пише, що «право на використання твору є ніщо інше, як можливість авторів самим вирішувати всі

питання, пов'язані з наданням третім особам доступу до творів і їх використанням» [6, с.212]. З даних визначень поняття використання треба, що за допомогою окремих способів використання автор доводить створений твір до загального кола осіб. Таки образом, право на використання – це можливість правовласника робити дії, що забезпечують доступ до твору третіх осіб, або дозволяти робити подібні дії іншим особам.

Виходячи з положень законодавства, право на використання формулюється шляхом перерахування різних способів доступу до твору. Безумовно, такий перелік не є вичерпної, оскільки сучасний стан технологій дає можливість появи нових способів використання творів, зокрема аудіовізуального твору.

Як указують автори Е.А. Моргунова, О.А. Рузанова «доступ до твору може здійснюватися різними способами, одні з них будуть робити твір доступним нової аудиторії, а інші – немає. Ті способи використання, які розширюють аудиторію, мають юридичне значення...У цьому випадку діє принцип, відповідно до якого щораз, коли твір стає доступним новому виду аудиторії, необхідний дозвіл автора й виплата йому винагороди» [7, с. 111].

Дане висловлення дуже підходить саме до аудіовізуальних творів. Це пояснюється тим, що в сьогодення можливість доступу до даного виду об'єктів авторського права досить розширена й саме за допомогою сучасних технологічних способів використання.

У юридичній літературі має місце дискусія про те, чи є перелік способів використання вичерпної або невичерпної. Так, учені Є.П. Гаврилов, В.О. Калятин думають, що перелік способів використання варто вважати вичерпної.

А.П. Сергєєв затверджує, що «...даний перелік являє собою лише типові випадки використання творів» [6, с.213]. Е.А. Моргунова, О.А. Рузанова, міркуючи на дану тему, пишуть: «...якщо автор має виняткові права тільки на дані способи використання, те відповідно використання добутку авторів іншими способами, що не мають місця в переліку, буде здійснюватися вільно» [7, с.111].

Подібне положення речей, виходячи із природи авторських прав, неприпустимо. Авторське право необхідно розглядати як панування автора над твором, те відповідно, на будь-який спосіб використання, як установлений законом, так і не встановлений, автор має виняткове право .

Списоквикористаної літератури

1. Алексеев С.С. Общая теория права / С.С. Алексеев. – М.: ТК Велби, Изд-во Проспект, 2008. – 576с.
2. Про авторське право і суміжні права [Електронний ресурс]: Закон України від 23 грудня 1993 р. № 3792 –XII. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3792-12>. – Назва з екрана.
3. Дозорцев В.А. Интеллектуальные права: Понятие. Система. Задачи кодификации: Сборник статей / В.А. Дозорцев. – М.: Статут, 2003. – 416 с.
4. Калятин В.О. Интеллектуальная собственность (Исключительные права) / В.О. Калятин. – М.: Норма, 2000. – 459 с.
5. Гаврилов Э.П. Советское авторское право. Основные положения. Тенденции развития / Э.П. Гаврилов. – М.: Наука, 1984. – 222 с.
6. Сергеев А.С. Право интеллектуальной собственности в Российской Федерации / А.П. Сергеев. – М.: Проспект, 2004. – 752 с.
7. Моргунова Е.А. Рузанова О.А. Авторское право: Комментарии законодательства. Образцы документов. Вопросы и ответы. / Е.А. Моргунова, О.А. Рузанова. – М.: «Экзамен», «Право и закон», 2004 – 272 с.

М. О. Храпицька

студ. II курсу

спеціальність «Право»

Науковий керівник: ст. викл. В.А. Завертнева-Ярошенко

КОРПОРАТИВНИЙ ДОГОВІР ЯК ІНСТРУМЕНТ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВ УЧАСНИКІВ ГОСПОДАРСЬКИХ ТОВАРИСТВ

Із прийняттям 23 березня 2017 р. Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо корпоративних договорів» отримав своє правове регулювання корпоративний договір. Дана угода є спеціальним договором, за яким учасники товариства зобов'язуються реалізувати у спосіб, передбачений таким договором, свої права та/або утримуватися від реалізації зазначених прав [1; 2]. До того моменту корпоративний договір згадувався лише в ст. 29 Закону України «Про акціонерні товариства». Дана стаття визначала можливість укладення такого роду договорів, якщо це було передбачено статутом товариства, та навіть не містила порядку укладення та зміст угоди [3]. Корпоративний договір як дієвий механізм врегулювання відносин щодо управління товариством та вирішення спорів між учасниками, який вперше з'являється в XIX ст. у США [4], набув широкого розповсюдження у світовій практиці, проте в Україні він був майже відсутній [5].